

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE RADY (EURATOM) NR 139/2012

z dnia 19 grudnia 2011 r.

ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i szkół wyższych w działaniach pośrednich prowadzonych na podstawie programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz zasady upowszechniania wyników badań (2012–2013)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7 i 10,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej, przedstawiony po konsultacji z Komitetem Naukowo-Technicznym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Program ramowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2012–2013) (zwany dalej „programem ramowym”) został przyjęty na mocy decyzji Rady z dnia 2012/93/Euratom ⁽³⁾. Za realizację programu ramowego i jego programów szczegółowych, w tym za powiązane z nimi aspekty finansowe, odpowiedzialna jest Komisja.

(2) Program ramowy należy realizować zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz z rozporządzeniem

Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾.

(3) Program ramowy powinien być również realizowany zgodnie z zasadami pomocy państwa, w szczególności przepisami dotyczącymi pomocy państwa na rzecz prac badawczo-rozwojowych, zawartymi obecnie we Wspólnotowych zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną ⁽⁶⁾.

(4) Program ramowy zachowuje ogólny zakres i zasady odnoszące się do siódmego programu ramowego Wspólnoty przyjętego na mocy decyzji Rady 2006/970/Euratom z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącej siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007–2011) ⁽⁷⁾.

(5) Zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i szkół wyższych powinny stanowić spójne, kompleksowe i przejrzyste ramy zapewniające możliwie najsprawniejszą realizację, uwzględniając potrzebę łatwego dostępu dla wszystkich uczestników poprzez uproszczone procedury, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

(6) Niniejszy program ramowy powinien również czerpać korzyści z inicjatywy Komisji dotyczącej uproszczenia wdrażania ramowych programów badawczych zawartej w decyzji Komisji C(2011) 174 z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie trzech środków upraszczających wdrożenie decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji Rady 2006/970/Euratom. Ta decyzja Komisji zmienia wzór umowy o udzieleniu dotacji przyjęty na mocy decyzji 2006/970/Euratom.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 15 listopada 2011 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Opinia wydana po przeprowadzeniu nieobowiązkowych konsultacji.

⁽²⁾ Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 127. Opinia wydana po przeprowadzeniu nieobowiązkowych konsultacji.

⁽³⁾ Zob. s. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 60.

- (7) Zasady te powinny w dalszym ciągu ułatwiać wykorzystywanie własności intelektualnej stworzonej przez uczestników, uwzględniając również sposób organizacji danego uczestnika w skali międzynarodowej, przy zapewnieniu ochrony uzasadnionych interesów pozostałych uczestników i Wspólnoty.
- (8) Program ramowy powinien wspierać uczestnictwo podmiotów z najbardziej oddalonych regionów Unii oraz możliwie szerokiego kręgu przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i szkół wyższych.
- (9) Dla zachowania spójności i przejrzystości należy stosować definicję mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zawartą w zaleceniu Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ⁽¹⁾.
- (10) Należy ustanowić minimalne wymogi dotyczące uczestnictwa, zarówno na zasadach ogólnych, jak i w odniesieniu do konkretnych działań pośrednich, które mają zostać zrealizowane zgodnie z programem ramowym.
- (11) Możliwość uczestnictwa w programie powinien mieć każdy podmiot prawny, o ile spełni te minimalne wymogi. Uczestnictwo wykraczające poza minimalne wymogi powinno zapewnić sprawną realizację danego działania pośredniego.
- (12) Do uczestnictwa w programie ramowym zachęcać należy organizacje międzynarodowe, których działalność poświęcona jest rozwojowi współpracy w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej w Europie i których członkami są w większości państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone.
- (13) Zgodnie z art. 101 Traktatu należy również przewidzieć uczestnictwo podmiotów prawnych z państw trzecich oraz organizacji międzynarodowych. Tego rodzaju uczestnictwo powinno być jednak uzasadnione zwiększonym wkładem w realizację celów programu ramowego.
- (14) Zgodnie z art. 198 Traktatu do uczestnictwa w programie ramowym kwalifikują się podmioty prawne z pozaeuropejskich terytoriów podlegających jurysdykcji państw członkowskich.
- (15) Konieczne jest określenie warunków szczegółowych przyznawania środków finansowych Wspólnoty uczestnikom działań pośrednich.
- (16) Konieczne jest, aby Komisja określiła – w uzupełnieniu przepisów ustanowionych rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 oraz niniejszym rozporządzeniem – dalsze zasady i procedury dotyczące składania, oceny i wyboru wniosków oraz przyznawania dotacji, jak również procedury odwoławcze dla uczestników. Należy w szczególności ustanowić zasady korzystania z pomocy niezależnych ekspertów.
- (17) Czas trwania programu ramowego jest ograniczony do dwóch lat, natomiast siódmy program ramowy Unii, przyjęty na mocy decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącej siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽²⁾, zawierający podobne zasady do siódmego programu ramowego Wspólnoty będzie obowiązywał równolegle, do końca 2013 r. Należy zatem stosować podobne zasady do tych, które obowiązują w ramach siódmego programu ramowego Unii, oraz unikać wprowadzania istotnych zmian, które dotyczyłyby uczestników.
- (18) Oprócz zasad i procedur, które ustanowiono rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002, Komisja powinna ustanowić dodatkowe zasady i procedury w ramach programu ramowego, regulujące kwestię oceny zdolności prawnych i finansowych uczestników działań pośrednich realizowanych w ramach programu ramowego. Takie zasady powinny zmierzać do zachowania równowagi pomiędzy ochroną interesów finansowych Unii a uproszczeniem i ułatwieniem podmiotom prawnym uczestnictwa w programie ramowym. Aby zapewnić jednolitą kontrolę istnienia i statusu prawnego, a także zdolności operacyjnych i finansowych uczestników działań pośrednich oraz aby uniknąć wprowadzania istotnych zmian dotyczących uczestników, należy stosować w odniesieniu do programu ramowego zasady mające na celu zapewnienie jednolitej kontroli istnienia i statusu prawnego, a także zdolności operacyjnych i finansowych uczestników działań pośrednich wspieranych za pomocą dotacji w ramach siódmego programu ramowego Unii oraz siódmego programu ramowego Wspólnoty, które to zasady zostały przyjęte decyzją Komisji C(2007) 2466 z dnia 13 czerwca 2007 r.
- (19) W tym kontekście rozporządzenie finansowe i rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2342/2002 oraz rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽³⁾ regulują między innymi ochronę interesów finansowych Unii, zwalczanie nieprawidłowości i nadużyć finansowych, procedury odzyskiwania kwot należnych Komisji, wykluczanie z procedur zawierania umów i przyznawania dotacji oraz związanych z tym sankcji, a także audyty, kontrole i inspekcje przeprowadzane przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy.
- (20) Wkład finansowy Wspólnoty powinien docierać do uczestników bez zbędnych opóźnień.

⁽¹⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

⁽²⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

- (21) Zawierane dla każdego działania umowy powinny zawierać postanowienia w zakresie nadzoru oraz kontroli finansowej sprawowanych przez Komisję lub przez jakikolwiek upoważniony przez nią podmiot, jak również postanowienia w zakresie audytów przeprowadzanych przez Trybunał Obrachunkowy i kontroli na miejscu przeprowadzanych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), zgodnie z procedurami ustanowionymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽¹⁾.
- (22) Komisja powinna monitorować zarówno działania pośrednie prowadzone zgodnie z programem ramowym, jak również działania prowadzone zgodnie z programem ramowym i jego programami szczegółowymi. W celu zapewnienia skutecznego i spójnego monitorowania oraz oceny stanu realizacji działań pośrednich Komisja powinna opracować i utrzymać odpowiedni system informacyjny.
- (23) Program ramowy powinien odzwierciedlać i propagować ogólne zasady ustanowione w zaleceniu Komisji 2005/251/WE z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej karty naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych⁽²⁾, przy jednoczesnym poszanowaniu ich dobrowolnego charakteru.
- (24) Zasady dotyczące upowszechniania wyników badań powinny zapewniać, aby w stosownych przypadkach uczestnicy chronili własność intelektualną powstałą w trakcie działań oraz wykorzystywali i upowszechniali wyniki badań.
- (25) Bez uszczerbku dla praw właścicieli własności intelektualnej zasady te powinny być sformułowane w taki sposób, aby zapewnić uczestnikom, a w stosownych przypadkach także ich podmiotom stowarzyszonym mającym siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, dostęp do informacji wnoszonych przez nich do projektu, a także do wiedzy powstającej w wyniku prac badawczych prowadzonych w ramach projektu, w zakresie niezbędnym do prowadzenia prac badawczych lub do wykorzystania powstałej w ich wyniku wiedzy.
- (26) Fundusz gwarancyjny dla uczestników, ustanowiony na mocy siódmego programu ramowego Wspólnoty i zarządzany przez Komisję, powinien w dalszym ciągu funkcjonować i powinien być wykorzystywany do pokrywania kwot należnych, lecz niespłaconych przez niewywiązujących się ze zobowiązań partnerów w ramach programu ramowego. Utworzenie tego funduszu pomogło uprościć i ułatwić uczestnictwo w programie, zabezpieczając równocześnie interesy finansowe Unii w sposób właściwy także dla programu ramowego.
- (27) Wkłady Wspólnoty do wspólnego przedsięwzięcia utworzonego zgodnie z art. 45–51 Traktatu nie wchodzi w zakres niniejszego rozporządzenia.

- (28) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami zawartymi w Karcie podstawowych Unii Europejskiej.
- (29) Wspólnota powinna zapewnić wsparcie finansowe zgodnie z rozporządzeniem finansowym, między innymi w ramach zamówień publicznych, w postaci ceny towarów lub usług określonych w umowie i wybranych na podstawie zaproszenia do składania ofert, w ramach dotacji, członkostwa w organizacjach w formie składek członkowskich, a także wynagrodzenia niezależnych ekspertów,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych, szkół wyższych i innych podmiotów prawnych w działaniach podejmowanych przez jednego uczestnika lub większą ich liczbę przy pomocy systemów finansowania określonych w załączniku II do decyzji 2012/93/Euratom (zwanymi dalej „działaniami pośrednimi”).

Ustanawia ono także zasady, zgodne z przepisami rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, dotyczące wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz uczestników działań pośrednich prowadzonych zgodnie z programem ramowym.

W odniesieniu do wyników badań prowadzonych zgodnie z programem ramowym niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady ujawniania nowej wiedzy za pomocą wszelkich stosownych środków, z wyjątkiem środków, które wynikają z formalności związanych z ochroną tej nowej wiedzy; obejmuje to podawanie nowej wiedzy do wiadomości publicznej przy pomocy dowolnego nośnika (zwane dalej „upowszechnianiem”).

Ponadto niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady bezpośredniego lub pośredniego zastosowania nowej wiedzy w dalszej działalności badawczej nieobjętej danym działaniem pośrednim (zwanego dalej „wykorzystaniem”) w tym w celu opracowania, stworzenia i wprowadzenia do obrotu produktu lub procesu, lub w celu stworzenia i świadczenia usługi.

Zarówno w odniesieniu do nowej, jak i do istniejącej wiedzy niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady dotyczące związanych z tą wiedzą licencji i praw użytkownika (zwane dalej „prawami dostępu”).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub każdą osobę prawną utworzoną na mocy prawa krajowego obowiązującego w miejscu jej siedziby, na mocy prawa

⁽¹⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 75 z 22.3.2005, s. 67.

- Unii lub na mocy prawa międzynarodowego, która posiada osobowość prawną oraz zdolność do czynności prawnych;
- 2) „podmiot powiązany” oznacza każdy podmiot prawny znajdujący się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą uczestnika lub pod tą samą bezpośrednią lub pośrednią kontrolą co uczestnik, przy czym kontrola ta ma jedną z form określonych w art. 7 ust. 2;
 - 3) „sprawiedliwe i rozsądne warunki” oznaczają właściwe warunki, w tym ewentualne warunki finansowe, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności wniosku o prawa dostępu, np. rzeczywistej lub potencjalnej wartości nowej lub istniejącej wiedzy, której dotyczy wnioski o prawa dostępu, lub zakresu, okresu i innych cech zamierzonego wykorzystania;
 - 4) „nowa wiedza” oznacza wyniki, w tym informacje, niezależnie od tego, czy mogą one zostać objęte ochroną czy też nie, uzyskane w ramach danego działania pośredniego, w tym prawa autorskie i pokrewne, prawa do wzorów przemysłowych, prawa patentowe, prawa do ochrony odmian roślin lub podobne formy ochrony prawnej;
 - 5) „istniejąca wiedza” oznacza informacje będące własnością uczestników przed ich przystąpieniem do umowy o dotację, w tym prawa autorskie i inne prawa własności intelektualnej odnoszące się do tych informacji, w przypadku których to informacji wnioski o ochronę zostały złożone przez uczestników przed przystąpieniem do umowy o dotację i które są potrzebne do przeprowadzenia działania pośredniego lub wykorzystania wyników takiego działania;
 - 6) „uczestnik” oznacza podmiot prawny wnoszący wkład w działanie pośrednie i posiadający prawa i obowiązki względem Wspólnoty;
 - 7) „organizacja badawcza” oznacza podmiot prawny ustanowiony jako organizacja niedochodowa, której jednym z głównych celów jest prowadzenie działalności w zakresie badań lub rozwoju technologicznego;
 - 8) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest państwem członkowskim;
 - 9) „państwo stowarzyszone” oznacza państwo trzecie, które jest stroną umowy międzynarodowej ze Wspólnotą, zgodnie z którą lub na podstawie której wnosi ono wkład finansowy do całości lub części programu ramowego;
 - 10) „organizacja międzynarodowa” oznacza organizację międzyrządową, inną niż Unia, posiadającą osobowość prawną na mocy prawa międzynarodowego publicznego, jak również każdą specjalną agencję utworzoną przez tego rodzaju organizację międzynarodową;
 - 11) „międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim” oznacza organizację międzynarodową, której większość członków stanowią państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone i której głównym celem jest wspieranie współpracy naukowo-technicznej w Europie;
 - 12) „organ publiczny” oznacza każdy podmiot prawny posiadający status organu publicznego na podstawie prawa krajowego lub organizację międzynarodową;
 - 13) „MŚP” oznaczają mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu zalecenia 2003/361/WE;
 - 14) „program prac” oznacza plan przyjęty przez Komisję w celu realizacji programu szczegółowego określonego w art. 6 decyzji Rady 2012/94/Euratom z dnia 19 grudnia 2011 r. dotyczącej programu szczegółowego, który ma zostać zrealizowany w formie działań pośrednich w ramach wdrażania programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2012–2013) ⁽¹⁾;
 - 15) „systemy finansowania” oznaczają wspólnotowe mechanizmy finansowania działań pośrednich przewidziane w załączniku II do decyzji 2012/93/Euratom.
- Do celów akapitu pierwszego pkt 1 w przypadku osób fizycznych odniesienie do siedziby uznaje się za odniesienie do miejsca zwykłego pobytu.
- Artykuł 3
- Poufność**
- Z zastrzeżeniem warunków określonych we wzorze umowy o dotację, we wzorze aktu nominacji lub zamówienia, Komisja oraz uczestnicy zachowują poufność wszelkich przekazanych im danych, wiedzy i dokumentów określonych jako poufne.
- ROZDZIAŁ II
- UCZESTNICTWO**
- Artykuł 4
- Szczegółowe zasady dotyczące badań nad energią termojądrową**
- Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie bez uszczerbku dla szczegółowych zasad dotyczących działań w ramach obszaru tematycznego „Badania nad energią termojądrową”, określonych w rozdziale IV.
- SEKCJA 1
- Warunki minimalne**
- Artykuł 5
- Zasady ogólne**
1. Przedsiębiorstwa, szkoły wyższe, ośrodki badawcze lub inne podmioty prawne, niezależnie od tego, czy mają siedzibę w państwie członkowskim, państwie stowarzyszonym czy państwie trzecim, mogą uczestniczyć w działaniach pośrednich, pod warunkiem że spełniają minimalne wymogi określone w niniejszym rozdziale, w tym wszelkie wymogi określone na podstawie art. 11.
 2. Jednakże w przypadku działań pośrednich, o których mowa w art. 6 lub 8 i w ramach których możliwe jest spełnienie minimalnych wymogów także bez udziału podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie członkowskim, uczestnictwo podlega dodatkowemu warunkowi, zgodnie z którym musi się ono przyczynić do lepszego osiągnięcia celów określonych w art. 1 i 2 Traktatu.

⁽¹⁾ Zob. s. 33 niniejszego Dziennika Urzędowego.

3. Wspólne Centrum Badawcze (JRC) może uczestniczyć w działaniach pośrednich na tych samych zasadach i mając te same prawa i obowiązki co podmiot prawny mający siedzibę w państwie członkowskim.

Artykuł 6

Wymogi minimalne

1. W przypadku działań pośrednich zastosowanie mają następujące wymogi minimalne:

- a) w działaniu uczestniczą co najmniej trzy podmioty prawne, z których każdy ma siedzibę w innym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym i żadne dwa z nich nie mają siedziby w tym samym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym;
- b) wszystkie trzy podmioty prawne muszą być od siebie niezależne zgodnie z art. 7.

2. Do celów ust. 1 lit. a), jeżeli jednym z uczestników jest JRC lub międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim lub podmiot utworzony na podstawie prawa Unii, uważa się, że uczestnicy ci mają siedzibę w innym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym niż pozostali uczestnicy tego samego działania pośredniego.

Artykuł 7

Niezależność

1. Dwa podmioty prawne są uważane za niezależne od siebie, jeżeli żaden z nich nie znajduje się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą drugiego ani obydwie te podmioty nie są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez ten sam inny podmiot prawny.

2. Do celów ust. 1 kontrola może przyjąć w szczególności jedną z następujących form:

- a) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie udziału przekraczającego 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego przedmiotowego podmiotu prawnego lub posiadanie większości praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tego podmiotu;
- b) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie faktycznych lub formalnych uprawnień decyzyjnych w danym podmiocie prawnym.

3. Następujące związki między podmiotami prawnymi nie są jednak uważane same w sobie za ustanawiające stosunek kontroli:

- a) ta sama publiczna spółka inwestycyjna, ten sam inwestor instytucjonalny lub ta sama spółka kapitału podwyższonego ryzyka posiada bezpośredni lub pośredni udział przekraczający 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego lub większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
- b) właścicielem przedmiotowych podmiotów prawnych lub podmiotem sprawującym nadzór nad nimi jest ten sam organ publiczny.

Artykuł 8

Działania koordynacyjne i wspierające oraz kształcenie zawodowe i rozwój kariery naukowców

W przypadku działań koordynacyjnych i wspierających oraz działań na rzecz kształcenia zawodowego i rozwoju kariery

naukowców minimalnym wymogiem jest uczestnictwo przynajmniej jednego podmiotu prawnego.

Akapitu pierwszego nie stosuje się w przypadku działań służących koordynacji działań badawczych.

Artykuł 9

Jedyny uczestnik działań

Jeśli wymogi minimalne uczestnictwa w działaniu pośrednim są spełniane przez kilka podmiotów prawnych, które wspólnie utworzą jeden podmiot prawny, podmiot ten może być jedynym uczestnikiem działania pośredniego, pod warunkiem że podmiot ten ma siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym.

Artykuł 10

Organizacje międzynarodowe i podmioty prawne mające siedzibę w państwach trzecich

Uczestnictwo organizacji międzynarodowych i podmiotów prawnych mających siedzibę w państwach trzecich w działaniach pośrednich jest możliwe pod warunkiem spełnienia minimalnych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, jak również wszelkich wymogów określonych w programach szczegółowych lub odpowiednich programach prac.

Artykuł 11

Wymogi dodatkowe

Oprócz minimalnych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, programy szczegółowe lub programy prac mogą określać wymogi w zakresie minimalnej liczby uczestników.

W programach tych mogą również zostać ustanowione, odpowiednio do charakteru i celów działania pośredniego, dodatkowe wymogi w odniesieniu do rodzaju uczestników oraz, w odpowiednich przypadkach, ich siedziby.

SEKCJA 2

Procedury

Podsekcja 1

Zaproszenia do składania wniosków

Artykuł 12

Zaproszenia do składania wniosków

1. Komisja występuje z zaproszeniami do składania wniosków dotyczących działań pośrednich zgodnie z wymaganiami ustanowionymi w odpowiednich programach szczegółowych i programach prac.

Oprócz zadbania o rozpowszechnianie zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 Komisja publikuje zaproszenia do składania wniosków na stronie internetowej Komisji Europejskiej poświęconej programowi ramowemu, poprzez specjalne kanały informacyjne oraz poprzez krajowe punkty kontaktowe utworzone przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone.

2. W stosownych przypadkach Komisja zaznacza w zaproszeniu do składania wniosków, że uczestnicy nie muszą zawierać umowy konsorcyjnej.

3. Zaproszenia do składania wniosków zawierają jasno sprecyzowane cele, tak aby wnioskodawcy nie składali niepotrzebnie wniosków.

Artykuł 13

Wyjątki

Komisja nie występuje z zaproszeniami do składania wniosków w przypadku:

- a) działań koordynacyjnych i wspierających prowadzonych przez podmioty prawne wymienione w programach szczegółowych lub, jeżeli program szczegółowy zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 pozwala na takie określenie beneficjentów, w programach prac;
- b) działań koordynacyjnych i wspierających w postaci zakupu towarów lub usług, które podlegają przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym zamówień publicznych;
- c) działań koordynacyjnych i wspierających związanych z powoływaniem niezależnych ekspertów;
- d) innych działań zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002.

Podsekcja 2

Ocena i wybór wniosków oraz przyznawanie dotacji

Artykuł 14

Ocena i wybór wniosków, przyznawanie dotacji

1. Komisja ocenia wszystkie wnioski złożone w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków na podstawie zasad oceny oraz kryteriów wyboru i przyznawania dotacji.

Kryteriami tymi są doskonałość, znaczenie i realizacja. Zgodnie z tymi wymogami program prac doprecyzowuje kryteria oceny i wyboru wniosków oraz może zawierać dodatkowe wymagania, zmienne i progi lub określać dodatkowe szczegóły dotyczące stosowania tych kryteriów.

2. Nie są wybierane wnioski, które naruszają podstawowe zasady etyczne lub które nie spełniają wymogów wymienionych w programie szczegółowym, programie prac lub w zaproszeniu do składania wniosków. Takie wnioski mogą w dowolnym czasie zostać wyłączone z procedur oceny, wyboru lub przyznawania dotacji.

3. Wnioski klasyfikowane są w kolejności odpowiadającej wynikom oceny. Decyzje o przyznaniu finansowania podejmowane są na podstawie tej klasyfikacji.

Artykuł 15

Procedury składania, oceny i wyboru wniosków oraz przyznawania pomocy

1. Jeśli zaproszenie do składania wniosków przewiduje dwuetapową procedurę oceny, ocenie w drugim etapie

poddawane są jedynie te wnioski, które pomyślnie przeszły przez pierwszy etap na podstawie oceny dokonanej w oparciu o ograniczony zestaw kryteriów.

2. Jeśli zaproszenie do składania wniosków przewiduje dwuetapową procedurę składania wniosków, jedynie ci wnioskodawcy, których wnioski spełniają kryteria oceny określone dla pierwszego etapu, wzywani są do złożenia pełnego wniosku w drugim etapie.

Wszyscy wnioskodawcy są niezwłocznie informowani o wynikach pierwszego etapu oceny.

3. Komisja przyjmuje i publikuje zasady dotyczące procedury składania wniosków oraz powiązanych procedur oceny, wyboru i przyznawania dotacji oraz publikuje wskazówki dla wnioskodawców zawierające wytyczne dla oceniających. W szczególności Komisja ustanawia szczegółowe zasady dwuetapowej procedury składania wniosków (w tym zasady dotyczące zakresu i charakteru wniosku w pierwszym etapie oraz pełnego wniosku w drugim etapie) oraz zasady dwuetapowej procedury oceny wniosków.

Komisja dostarcza informacji wnioskodawcom i określa przysługujące im procedury odwoławcze.

4. W ramach programu ramowego stosuje się zasady zapewniające jednolitą kontrolę istnienia i statusu prawnego, a także zdolności operacyjnych i finansowych uczestników działań pośrednich wspieranych za pomocą dotacji przyznanej zgodnie z siódmym programem ramowym Unii w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji oraz zgodnie z siódmym programem ramowym Wspólnoty, które to zasady zostały przyjęte decyzją Komisji C(2007) 2466 z dnia 13 czerwca 2007 r.

Komisja nie powtarza takiej weryfikacji, chyba że zmieni się sytuacja danego uczestnika.

Artykuł 16

Powoływanie niezależnych ekspertów

1. Komisja powołuje niezależnych ekspertów uczestniczących w ocenie wniosków.

W odniesieniu do działań koordynacyjnych i wspierających, o których mowa w art. 13, niezależni eksperci są powoływani wyłącznie w przypadku, gdy Komisja uzna to za właściwe.

2. Niezależni eksperci są wybierani na podstawie umiejętności i wiedzy stosownych do powierzonych im zadań. W przypadkach gdy niezależni eksperci mają do czynienia z informacjami niejawnymi, do ich powołania konieczne jest odpowiednie poświadczenie bezpieczeństwa osobowego.

Niezależni eksperci są przedstawiani i wybierani na podstawie zaproszeń do składania wniosków przez indywidualne osoby oraz zaproszeń kierowanych do właściwych organizacji, takich jak krajowe agencje badawcze, instytucje badawcze lub przedsiębiorstwa w celu sporządzenia list odpowiednich kandydatów.

Komisja może, jeśli uzna to za właściwe, wybrać spoza tych list osoby posiadające odpowiednie umiejętności.

Przy powoływaniu grup niezależnych ekspertów należy we właściwy sposób zapewnić odpowiednią równowagę płci w składzie grup.

3. Powołując niezależnego eksperta, Komisja podejmuje wszystkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby ekspert ten nie stał w obliczu konfliktu interesów w związku ze sprawami, w odniesieniu do których wymagana jest jego opinia.

4. Komisja podpisuje z każdym niezależnym ekspertem akt nominacji w imieniu Wspólnoty na podstawie wzoru aktu nominacji przyjętego przez Komisję zgodnie z decyzją C(2008) 4617 z dnia 21 sierpnia 2008 r.

5. Komisja publikuje raz do roku w odpowiedniej formie listę niezależnych ekspertów, którzy pomagali jej przy programie ramowym i poszczególnych programach szczegółowych.

Podsekcja 3

Realizacja działań oraz umowy o dotację

Artykuł 17

Przepisy ogólne

1. Uczestnicy realizują działanie pośrednie i podejmują w tym celu wszystkie konieczne i uzasadnione kroki. Uczestnicy tego samego działania pośredniego realizują prace przy solidarnej odpowiedzialności wobec Wspólnoty.

2. Na podstawie wzoru umowy o dotację, o którym mowa w art. 18, i przy uwzględnieniu specyfiki wykorzystywanego systemu finansowania, Komisja sporządza umowę o dotację między Wspólnotą i uczestnikami.

3. Uczestnicy nie mogą podejmować żadnych zobowiązań niezgodnych z umową o dotację.

4. Jeśli uczestnik nie wypełnia swoich zobowiązań dotyczących realizacji działania pośredniego od strony technicznej, pozostali uczestnicy wypełniają zobowiązania wynikające z umowy o dotację bez dodatkowego wkładu Wspólnoty, chyba że Komisja wyraźnie zwolni ich z tego obowiązku.

5. Jeżeli realizacja działania stanie się niemożliwa lub jeżeli uczestnicy nie wywiążą się z obowiązku jego realizacji, Komisja zapewnia zakończenie tego działania.

6. Uczestnicy zapewniają, aby Komisja została poinformowana o wszelkich zdarzeniach, które mogą mieć wpływ na realizację działania pośredniego lub na interesy Wspólnoty.

7. Jeżeli umowa o dotację przewiduje taką możliwość, uczestnicy działania pośredniego mogą zlecić osobom trzecim wykonanie części przewidzianych prac.

8. Komisja określa procedury odwoławcze dla uczestników.

Artykuł 18

Postanowienia ogólne umowy o dotację

1. Wzór umowy o dotację przyjęty decyzją Komisji C(2007) 1509 z dnia 10 kwietnia 2007 r. stosuje się również w programie ramowym.

Umowa o dotację ustanawia prawa i obowiązki uczestników względem Wspólnoty, zgodnie z decyzją 2006/970/Euratom, niniejszym rozporządzeniem, rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 oraz zgodnie z zasadami ogólnymi prawa Unii.

Umowa o dotację ustanawia również, zgodnie z wyżej wymienionymi warunkami, prawa i obowiązki podmiotów prawnych, które status uczestnika uzyskały w czasie trwania działania pośredniego.

2. W odpowiednich przypadkach umowa o dotację określa, jaka część wkładu finansowego Wspólnoty ma postać zwrotu kwalifikujących się kosztów, a jaka część opiera się na stawkach zryczałtowanych (w tym skali kosztów jednostkowych) lub płatności ryczałtowych.

3. Umowa o dotację określa, jakie zmiany w składzie konsorcjum wymagają uprzedniej publikacji zaproszenia do składania wniosków.

4. Umowa o dotację zawiera wymóg składania Komisji okresowych sprawozdań z postępu prac dotyczących realizacji przedmiotowego działania pośredniego.

5. W stosownych przypadkach umowa o dotację stanowi, że Komisja musi zostać z wyprzedzeniem poinformowana o każdym planowanym przeniesieniu prawa własności do nowej wiedzy na osobę trzecią.

6. Jeżeli umowa o dotację wymaga od uczestników przeprowadzenia działań, z których korzyści odnoszą osoby trzecie, uczestnicy podają to do publicznej wiadomości oraz określają, oceniają i wybierają osoby trzecie w sposób przejrzysty, sprawiedliwy i bezstronny. Jeżeli zostało to przewidziane w programie prac, umowa o dotację określa kryteria wyboru takich osób trzecich. Komisja zastrzega sobie prawo zgłoszenia sprzeciwu wobec wyboru osób trzecich.

7. Jeżeli wystąpi konieczność wprowadzenia znaczących zmian do wzoru umowy o dotację, o którym mowa w ust. 1, Komisja dokonuje odpowiednich zmian w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi.

8. Wzór umowy o dotację odzwierciedla ogólne zasady zawarte w Europejskiej karcie naukowca oraz w Kodeksie postępowania przy rekrutacji naukowców. Uwzględnia on również, o ile jest to uzasadnione, synergie ze wszystkimi poziomami kształcenia; gotowość i zdolność do wspierania dialogu i dyskusji o zagadnieniach naukowych i wynikach badań z ogółem społeczeństwa, wykraczającym poza środowisko naukowe; działania mające na celu zwiększenie udziału oraz umocnienie roli kobiet w badaniach; oraz działania dotyczące społeczno-ekonomicznych aspektów badań naukowych.

9. Wzór umowy o dotację zawiera postanowienia o nadzorze i kontroli finansowej sprawowanej przez Komisję lub upoważnionych przez nią przedstawicieli oraz przez Trybunał Obrachunkowy.

10. Umowa o dotację określa terminy dokonywania przez uczestników powiadomień, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 19

Przepisy dotyczące praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania

1. Umowa o dotację ustanawia odpowiednie prawa i obowiązki uczestników w zakresie praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania, o ile te prawa i obowiązki nie zostały określone w niniejszym rozporządzeniu.

W tym celu umowa o dotację zawiera wymóg przedłożenia Komisji planu wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy.

2. Umowa o dotację określa, pod jakimi warunkami uczestnicy mogą sprzeciwić się przeprowadzeniu przez określonych, upoważnionych przedstawicieli Komisji audytu technologicznego dotyczącego wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy.

Artykuł 20

Postanowienia dotyczące rozwiązania umowy

Umowa o dotację określa powody jej częściowego lub całkowitego rozwiązania, w szczególności ze względu na naruszenie niniejszego rozporządzenia, brak wykonania lub naruszenie warunków umowy, a ponadto konsekwencje naruszeń ze strony jednego z uczestników dla pozostałych uczestników.

Artykuł 21

Postanowienia szczegółowe

1. W przypadku działań pośrednich wspierających istniejącą infrastrukturę badawczą oraz, tam gdzie jest to właściwe, nową infrastrukturę badawczą, umowa o dotację zawiera postanowienia szczegółowe dotyczące poufności, rozpowszechniania, praw dostępu oraz zobowiązań, mogące dotyczyć użytkowników infrastruktury.

2. W przypadku działań pośrednich wspierających kształcenie zawodowe naukowców i rozwój ich kariery, umowa o dotację zawiera postanowienia szczegółowe dotyczące poufności, praw dostępu oraz zobowiązań, odnoszące się do naukowców czerpiących korzyści z działania.

3. W celu ochrony interesów obronnych państw członkowskich w rozumieniu art. 24 Traktatu, umowa o dotację, tam gdzie jest to właściwe, zawiera postanowienia szczegółowe dotyczące poufności, klauzuli informacji niejawnych, praw dostępu oraz przeniesienia praw własności do nowej wiedzy i jej wykorzystania.

Artykuł 22

Podpisanie i przystąpienie

Umowa o dotację wchodzi w życie po podpisaniu przez koordynatora i Komisję.

Umowę stosuje się do każdego uczestnika, który formalnie do niej przystąpił.

Podsekcja 4

Konsorcja

Artykuł 23

Umowy konsorcyjne

1. Jeżeli zaproszenie do składania wniosków nie stanowi inaczej, wszyscy uczestnicy działania pośredniego zawierają umowę, zwaną dalej „umową konsorcyjną”, w celu uregulowania, między innymi, następujących kwestii:

- wewnętrznej organizacji konsorcjum;
- podziału wkładu finansowego Wspólnoty;
- zasad uzupełniających postanowienia rozdziału III, a także odnośne postanowienia umowy o dotację;
- rozstrzygnięcia wewnętrznych sporów, w tym przypadków nadużycia uprawnień;
- uzgodnień między uczestnikami dotyczących odpowiedzialności, odszkodowań i poufności.

2. Komisja ustanawia i publikuje wytyczne w sprawie głównych kwestii, które mogą być przedmiotem ustaleń uczestników w ramach umów konsorcyjnych.

Artykuł 24

Koordinator

1. Podmioty prawne pragnące uczestniczyć w działaniu pośrednim wyznaczają ze swego kręgu jednego uczestnika, który pełni rolę koordynatora i wykonuje następujące zadania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 oraz umową o dotację:

- monitorowanie przestrzegania zobowiązań przez uczestników działania pośredniego;
- sprawdzanie, czy podmioty prawne określone w umowie o dotację spełniają niezbędne formalne warunki przystąpienia do tej umowy;
- otrzymywanie wkładu finansowego Wspólnoty i jego rozdzielenie zgodnie z postanowieniami umowy konsorcyjnej i umowy o dotację;
- prowadzenie dokumentacji i ksiąg rachunkowych związanych z wkładem finansowym Wspólnoty oraz informowanie Komisji o jego rozdzieleniu zgodnie z art. 23 ust. 1 lit. b) i art. 35;
- pełnienie roli pośrednika zapewniającego sprawną i prawidłową komunikację między uczestnikami oraz regularne składanie uczestnikom i Komisji sprawozdań z postępów prac w ramach projektu.

2. Koordinator zostaje określony w umowie o dotację.

Powołanie nowego koordynatora wymaga pisemnego zatwierdzenia przez Komisję.

Artykuł 25

Zmiany w składzie konsorcjum

1. Uczestnicy działania pośredniego mogą zgodzić się na przystąpienie nowego uczestnika do konsorcjum lub wykluczenie uczestnika z konsorcjum zgodnie ze stosownymi postanowieniami umowy konsorcyjnej.

2. Każdy podmiot prawny, który przyłącza się do trwającego działania, przystępuje do umowy o dotację.

3. W konkretnych przypadkach, jeżeli przewiduje to umowa o dotację, konsorcjum publikuje zaproszenie do składania wniosków i szeroko o nim informuje, wykorzystując określone nośniki informacji, przede wszystkim strony internetowe programu ramowego, prasę specjalistyczną, broszury oraz krajowe punkty kontaktowe utworzone przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone, aby udzielały informacji i wsparcia.

Konsorcjum ocenia oferty na podstawie kryteriów, które były stosowane przy rozpoczęciu działania pośredniego, i z pomocą niezależnych ekspertów powołanych przez konsorcjum zgodnie z postanowieniami art. 14 i 16.

4. Konsorcjum powiadamia Komisję o wszelkich proponowanych zmianach w swoim składzie; Komisja może wnieść sprzeciw w ciągu 45 dni od daty otrzymania powiadomienia.

Zmiany w składzie konsorcjum związane z wnioskami w sprawie innych zmian w umowie o dotację, które nie są bezpośrednio związane ze zmianą składu, wymagają pisemnego zatwierdzenia przez Komisję.

Podsekcja 5

Monitorowanie i ocena programów i działań pośrednich oraz przekazywanie informacji

Artykuł 26

Monitorowanie i ocena

1. Komisja monitoruje realizację działań pośrednich na podstawie okresowych sprawozdań z postępu prac składanych zgodnie ze wzorem umowy o dotację, o którym mowa w art. 18.

W szczególności Komisja monitoruje realizację planu wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy, składanego zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi.

W tym celu Komisja może skorzystać z pomocy niezależnych ekspertów powołanych zgodnie z art. 16.

2. Komisja tworzy i utrzymuje system informacji umożliwiający sprawne i spójne monitorowanie działań, o którym mowa w ust. 1, w trakcie całego programu ramowego.

Z zastrzeżeniem art. 3 Komisja publikuje na odpowiednich nośnikach informacje o finansowanych projektach.

3. Monitorowanie i ocena, o których mowa w art. 6 decyzji 2012/93/Euratom, obejmują aspekty dotyczące stosowania

niniejszego rozporządzenia oraz uwzględniają kwestię budżetowych skutków zmian w systemie obliczania kosztów w porównaniu do siódmego programu ramowego Wspólnoty, a także ich wpływu na obciążenia administracyjne dla uczestników.

4. Zgodnie z art. 16 Komisja powołuje niezależnych ekspertów uczestniczących w ocenach wymaganych w programie ramowym i programie szczegółowym, a w razie potrzeby także w ocenie wcześniejszych programów ramowych.

5. Komisja może ponadto tworzyć grupy niezależnych ekspertów powoływanych zgodnie z art. 16 jako doradców do spraw opracowania i realizacji wspólnotowej polityki w dziedzinie badań naukowych.

Artykuł 27

Udostępniane informacje

1. Z zastrzeżeniem art. 3 Komisja udostępnia państwu członkowskim lub państwu stowarzyszonemu na ich wniosek posiadane przez siebie użyteczne informacje dotyczące nowej wiedzy, która jest wynikiem prac prowadzonych w ramach danego działania pośredniego, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) informacje te są istotne z punktu widzenia porządku publicznego;
- b) uczestnicy nie przedstawili należyście uzasadnionych i wystarczających powodów nieudostępnienia tych informacji.

2. Udostępnienie informacji zgodnie z ust. 1 nie przenosi w żadnych okolicznościach praw ani zobowiązań Komisji bądź uczestników na odbiorcę informacji.

Jednakże dopóki informacje te nie zostaną upublicznione lub udostępnione publicznie przez uczestników, lub jeśli nie zostały przekazane Komisji bez zastrzeżenia ich poufności, odbiorca informacji traktuje je jako poufne.

SEKCJA 3

Wkład finansowy wspólnoty

Podsekcja 1

Warunki kwalifikujące do uzyskania finansowania oraz formy dotacji

Artykuł 28

Warunki kwalifikujące do uzyskania finansowania

1. Wsparcie finansowe Wspólnoty mogą otrzymać poniższe podmioty prawne uczestniczące w działaniu pośrednim:

- a) podmioty prawne, które mają siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonemu, lub które zostały utworzone na mocy prawa Unii;
- b) międzynarodowe organizacje o znaczeniu europejskim.

2. W przypadku uczestnictwa organizacji międzynarodowych, innych niż organizacje międzynarodowe o znaczeniu europejskim, lub podmiotów prawnych mających siedzibę w państwie trzecim innym niż państwo stowarzyszone, wkład finansowy Wspólnoty może zostać przyznany pod warunkiem spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:

- a) w programach szczegółowych lub w odpowiednim programie prac przewidziano taką możliwość;
- b) wkład ten ma istotne znaczenie dla przeprowadzenia działania pośredniego;
- c) wkład ten jest przewidziany w dwustronnej umowie o współpracy naukowo-technicznej lub w innej umowie zawartej między Wspólnotą a państwem, w którym podmiot prawny ma swoją siedzibę.

Artykuł 29

Formy dotacji

Wkład finansowy Wspólnoty w przypadku dotacji określonych w załączniku II do decyzji 2012/93/Euratom polega na zwrocie całości lub części kwalifikujących się kosztów.

Jednakże wkład finansowy Wspólnoty może również przybrać formę finansowania według stawek zryczałtowanych, w tym skali kosztów jednostkowych, lub płatności ryczałtowych, albo może być połączeniem zwrotu kwalifikujących się kosztów z finansowaniem według stawek zryczałtowanych lub płatności ryczałtowych. Wkład finansowy Wspólnoty może również przybrać formę stypendiów lub nagród.

Programy prac i zaproszenia do składania wniosków określają formy dotacji, które mają zostać zastosowane w danych działaniach.

Artykuł 30

Zwrot kwalifikujących się kosztów

1. Działania pośrednie finansowane poprzez dotacje są współfinansowane przez uczestników.

Wkład finansowy Wspólnoty mający na celu zwrot kwalifikujących się kosztów nie pozwala na osiągnięcie zysku.

2. Pod koniec realizacji działania przy wypłacie dotacji uwzględniane są ewentualne wpływy.

3. Koszty poniesione w związku z realizacją działania pośredniego uznawane są za kwalifikujące się, jeśli spełniają następujące warunki:

- a) muszą zostać rzeczywiście poniesione;
- b) muszą zostać poniesione podczas trwania działania, z wyjątkiem sprawozdań końcowych, jeśli tak stanowi umowa o dotację;
- c) muszą zostać określone zgodnie z zasadami i praktykami rachunkowości i zarządzania stosowanymi zwyczajowo przez uczestników oraz muszą zostać poniesione wyłącznie dla osiągnięcia celów i przewidywanych wyników działania pośredniego, z zachowaniem zasad gospodarności, wydajności i skuteczności;

d) muszą zostać zaksięgowane w księgach rachunkowych uczestnika, a w przypadku jakiegokolwiek wkładu osób trzecich – w księgach rachunkowych tych osób trzecich;

e) muszą wykluczać koszty niekwalifikujące się, w szczególności dające się określić podatki pośrednie, w tym podatek od wartości dodanej, opłaty celne, należne odsetki, rezerwy na możliwe przyszłe straty lub obciążenia, straty wynikające z różnic kursowych, koszty związane ze zwrotem z kapitału, koszty zadeklarowane lub poniesione bądź zwrócone w związku z innym projektem Unii, zadłużenie i koszty jego obsługi, wydatki zbędne lub nieprzemysłane oraz wszelkie inne koszty, które nie spełniają warunków określonych w lit. a)–d).

Do celów akapitu pierwszego lit. a) mogą zostać wykorzystane średnie koszty osobowe, jeśli odpowiadają one zasadom zarządzania i praktykom rachunkowości stosowanym przez uczestnika i nie odbiegają znacznie od kosztów rzeczywistych.

4. Wkład finansowy Wspólnoty jest obliczany w odniesieniu do kosztów całego działania pośredniego, natomiast zwrot wkładu opiera się na kosztach wykazanych przez poszczególnych uczestników.

Artykuł 31

Kwalifikujące się koszty bezpośrednio i pośrednio

1. Do kosztów kwalifikujących się zaliczane są koszty, które mogą zostać przypisane bezpośrednio do danego działania (zwane dalej „kwalifikującymi się kosztami bezpośrednimi”) oraz, w stosownych przypadkach, koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego działania, ale które zostały poniesione w bezpośrednim związku z przypisanymi do działania kwalifikującymi się kosztami bezpośrednimi (zwane dalej „kwalifikującymi się kosztami pośrednimi”).

2. Zwrot kosztów poniesionych przez uczestników opiera się na poniesionych przez nich kwalifikujących się kosztach bezpośrednich i pośrednich.

Zgodnie z art. 30 ust. 3 lit. c) uczestnik może skorzystać z uproszczonej metody obliczania kwalifikujących się kosztów pośrednich na szczeblu podmiotu prawnego, jeżeli pozostaje to w zgodzie z zasadami i praktykami rachunkowości i zarządzania stosowanymi zwyczajowo przez tego uczestnika. Zasady, którymi należy kierować się w tym względzie, określone są we wzorze umowy o dotację.

3. Szczególnie w przypadku działań koordynacyjnych i wspierających oraz, w stosownych przypadkach, działań na rzecz kształcenia zawodowego naukowców i rozwoju ich kariery, umowa o dotację może stanowić, że zwrot kwalifikujących się kosztów pośrednich jest ograniczony do określonej maksymalnej części procentowej kwalifikujących się kosztów bezpośrednich, z wyłączeniem kwalifikujących się kosztów bezpośrednich umów o podwykonawstwo.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2 do pokrycia kwalifikujących się kosztów pośrednich uczestnik może wybrać stawkę zryczałtowaną, stanowiącą określony procent jego całkowitych kwalifikujących się kosztów bezpośrednich pomniejszonych o kwalifikujące się koszty bezpośrednie umów o podwykonawstwo lub zwrotu kosztów osób trzecich.

Komisja ustala odpowiednie stawki zryczałtowane na podstawie wyczonej z dużym przybliżeniem wartości rzeczywistych kosztów pośrednich w danym przypadku, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002.

5. Organy publiczne nienastawione na zysk, szkoły średnie i szkoły wyższe, organizacje badawcze oraz MŚP, które uczestnicząc w systemach finansowania obejmujących działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego oraz działania demonstracyjne, o których mowa w art. 32, nie są w stanie określić dokładnie swoich rzeczywistych kosztów pośrednich związanych z danym działaniem, mogą wybrać stawkę zryczałtowaną równą 60 % kwalifikujących się kosztów bezpośrednich.

6. Wszystkie stawki zryczałtowane są określane we wzorze umowy o dotację.

Artykuł 32

Dopuszczalne poziomy finansowania

1. W przypadku działań w zakresie badań i rozwoju technicznego wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 50 % kwalifikujących się kosztów.

Jednakże w przypadku organów publicznych nienastawionych na zysk, szkół średnich i szkół wyższych, organizacji badawczych oraz MŚP wkład ten może wynosić maksymalnie 75 % kwalifikujących się kosztów.

2. W przypadku działań w zakresie demonstracji wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 50 % kwalifikujących się kosztów.

3. W przypadku działań wspieranych działaniami koordynacyjnymi i wspierającymi oraz działań na rzecz kształcenia zawodowego naukowców i rozwoju ich kariery wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 100 % kwalifikujących się kosztów.

4. W przypadku działań w zakresie zarządzania, w tym uzyskania świadectwa kontroli sprawozdań finansowych, i pozostałych działań, które nie są uwzględnione w ust. 1, 2 i 3, wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 100 % kwalifikujących się kosztów.

Pozostałe działania, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują między innymi działania szkoleniowe, które nie są objęte systemem finansowania kształcenia zawodowego naukowców i rozwoju ich kariery, koordynację, tworzenie sieci współpracy oraz upowszechnianie.

5. Do celów ust. 1–4 przy obliczaniu wkładu finansowego Wspólnoty uwzględniane są kwalifikujące się koszty i wpływy.

6. W przypadku działań pośrednich finansowanych w całości według stawek zryczałtowanych lub płatności ryczałtowych zastosowanie mają, stosownie do przypadku, ust. 1–5.

Artykuł 33

Sprawozdawczość w zakresie kwalifikujących się kosztów i ich kontrola

1. Komisji należy składać okresowe sprawozdania dotyczące kwalifikujących się kosztów, odsetek od finansowania wstępnego oraz wpływów związanych z przedmiotowym działaniem pośrednim, które, w stosownych przypadkach, są poświadczone świadectwem kontroli sprawozdań finansowych sporządzonym zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002.

W sprawozdaniu wykazuje się istnienie współfinansowania przedmiotowego działania, a w stosownych przypadkach poświadcza się je również na koniec realizacji działania świadectwem kontroli.

2. Niezależnie od rozporządzenia finansowego i rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002 świadectwo kontroli sprawozdań finansowych jest obowiązkowe tylko wtedy, gdy łączna wysokość płatności okresowych i płatności końcowych na rzecz uczestnika na jedno działanie pośrednie wynosi co najmniej 375 000 EUR.

Jednak w przypadku działań pośrednich trwających dwa lata lub krócej na zakończenie projektu od uczestnika wymaga się nie więcej niż jednego świadectwa kontroli sprawozdań finansowych.

Świadectwa kontroli sprawozdań finansowych nie są wymagane w przypadku działań pośrednich refundowanych w całości na podstawie płatności ryczałtowych lub stawek zryczałtowanych.

3. W przypadku organów publicznych, organizacji badawczych oraz szkół średnich i szkół wyższych świadectwo kontroli sprawozdań finansowych wymagane zgodnie z ust. 1 może zostać wystawione przez właściwego urzędnika publicznego.

Artykuł 34

Sieci doskonałości

1. Program prac określa formy dotacji stosowane w przypadku sieci doskonałości.

2. Jeżeli wkład finansowy Wspólnoty na rzecz sieci doskonałości przybiera formę płatności ryczałtowej, płatność ta jest obliczana na podstawie liczby naukowców, którzy mają zostać włączeni do sieci doskonałości, oraz czasu trwania działania. Wartość jednostkowa płatności ryczałtowej wynosi 23 500 EUR rocznie na jednego naukowca.

Wysokość tej kwoty jest dostosowywana przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002.

3. Program prac określa maksymalną liczbę uczestników, a w stosownych przypadkach również maksymalną liczbę naukowców, która może służyć za podstawę obliczenia maksymalnej płatności ryczałtowej. Jednakże w odpowiednich przypadkach liczba uczestników może być wyższa od ich maksymalnej liczby służącej do określenia wkładu finansowego.

4. Wypłata wkładu finansowego dokonywana jest w postaci rat okresowych.

Raty okresowe są wypłacane na podstawie oceny bieżącej realizacji wspólnego programu działań poprzez kontrolę integracji zasobów i możliwości badawczych w oparciu o wskaźniki uzgodnione z konsorcjum i określone w umowie o dotację.

Podsekcja 2

Wypłata, podział, odzyskanie i zabezpieczenie

Artykuł 35

Wypłata i podział

1. Wkład finansowy Wspólnoty jest wypłacany uczestnikom bez nieuzasadnionej zwłoki za pośrednictwem koordynatora.

2. Koordynator prowadzi dokumentację księgową umożliwiającą ustalenie w dowolnym momencie, jaka część funduszy wspólnotowych została przydzielona każdemu z uczestników.

Na żądanie koordynator przekazuje te informacje Komisji.

Artykuł 36

Zwrot

Komisja może podjąć decyzję w sprawie odzyskania środków zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Artykuł 37

Mechanizm unikania ryzyka

1. Odpowiedzialność finansowa każdego z uczestników ograniczona jest do jego własnego zadłużenia, z zastrzeżeniem ust. 2–5.

2. Na potrzeby zarządzania ryzykiem związanym z nieodzyskanymi kwotami należnymi Wspólnocie Komisja, zgodnie z załącznikiem, ustanawia i prowadzi fundusz gwarancyjny dla uczestników (zwany dalej „funduszem”).

Odsetki wygenerowane przez fundusz dodawane są do jego środków i służą wyłącznie do celów określonych w pkt 3 załącznika, bez uszczerbku dla jego pkt 4.

3. Wkład wnoszony do funduszu przez uczestnika działania pośredniego wspieranego w formie dotacji nie przekracza 5 % wkładu finansowego Wspólnoty należnego uczestnikowi. Po zakończeniu działania kwota wniesiona do funduszu zostaje zwrócona uczestnikowi przez koordynatora, bez uszczerbku dla ust. 4.

4. Jeśli odsetki wygenerowane przez fundusz są niewystarczające do pokrycia kwot należnych Wspólnocie, Komisja może potrącić z kwoty, która ma zostać zwrócona uczestnikowi, maksymalnie jeden procent przeznaczonego dla niego wkładu finansowego Wspólnoty.

5. Potrącenie, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy: organów publicznych, podmiotów prawnych, których uczestnictwo w działaniu pośrednim jest gwarantowane przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, ani szkół wyższych czy średnich.

6. Komisja, w drodze oceny *ex ante*, weryfikuje tylko możliwości finansowe koordynatorów oraz uczestników innych niż wymienieni w ust. 5, którzy występują o wkład finansowy Wspólnoty na działanie pośrednie w kwocie przekraczającej 500 000 EUR, o ile nie wystąpią wyjątkowe okoliczności, w których – na podstawie już dostępnych informacji – istnieją uzasadnione wątpliwości co do możliwości finansowych tych uczestników.

7. Fundusz gwarancyjny dla uczestników uznaje się za wystarczające zabezpieczenie w świetle rozporządzenia finansowego. Do uczestników nie można zwracać się o przedstawienie dodatkowego zabezpieczenia ani gwarancji ani też nie można nakładać na nich takiego obowiązku.

ROZDZIAŁ III

UPOWSZECHNIANIE I WYKORZYSTANIE ORAZ PRAWA DOSTĘPU

SEKCJA 1

Nowa wiedza

Artykuł 38

Szczegółowe zasady dotyczące badań nad energią termojądrową

Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie bez uszczerbku dla szczegółowych zasad dotyczących działań w ramach obszaru tematycznego „Badania nad energią termojądrową”, określonych w rozdziale IV.

Podsekcja 1

Własność

Artykuł 39

Prawo własności do nowej wiedzy

1. Nowa wiedza, która powstała w wyniku prac prowadzonych w ramach działań pośrednich niewymienionych w ust. 3, jest własnością uczestnika, który przeprowadził prace prowadzące do jej powstania.

2. W przypadku gdy osobom zatrudnionym przez uczestnika lub innym osobom pracującym na jego rzecz przysługują roszczenia dotyczące praw do nowej wiedzy, uczestnik dba o to, aby wykonywanie tych praw było możliwe w sposób zgodny ze spoczywającymi na nim zobowiązaniami wynikającymi z umowy o dotację.

3. Nowa wiedza jest własnością Wspólnoty w przypadku:

- a) działań koordynacyjnych i wspierających w postaci zakupu towarów lub usług, które podlegają przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym zamówień publicznych;
- b) działań koordynacyjnych i wspierających związanych z niezależnymi ekspertami.

*Artykuł 40***Współwłasność nowej wiedzy**

1. Jeżeli kilku uczestników wspólnie prowadziło prace prowadzące do powstania nowej wiedzy i zakres udziału każdego z nich w tych pracach jest niemożliwy do ustalenia, nowa wiedza jest współwłasnością ich wszystkich.

Sporządzają oni umowę dotyczącą podziału i warunków korzystania z prawa współwłasności zgodną z warunkami umowy o dotację.

2. Jeżeli nie została jeszcze zawarta umowa dotycząca współwłasności, każdy ze współwłaścicieli ma prawo przyznawać osobom trzecim niewyłączne licencje, wykluczające możliwość przyznawania sublicencji, pod następującymi warunkami:

- a) uprzedniego powiadomienia pozostałych współwłaścicieli;
- b) zapewnienia pozostałym współwłaścicielom sprawiedliwego i godziwego wynagrodzenia.

3. Na odpowiedni wniosek Komisja udziela wskazówek na temat ewentualnych kwestii, które należy uwzględnić w umowie dotyczącej współwłasności.

*Artykuł 41***Przeniesienie prawa własności do nowej wiedzy**

1. Z zastrzeżeniem ust. 2–5 niniejszego artykułu oraz art. 42 właściciel nowej wiedzy może ją przekazać dowolnemu podmiotowi prawnemu.

2. W przypadku gdy uczestnik przenosi prawo własności do nowej wiedzy, przenosi on na następcę prawnego również swoje zobowiązania dotyczące tej wiedzy wynikające z umowy o dotację, w tym zobowiązanie do przeniesienia tych zobowiązań na każdego kolejnego następcę prawnego.

3. Jeżeli uczestnik jest zobowiązany przenieść prawa dostępu, powiadamia o tym wcześniej, z zastrzeżeniem swoich zobowiązań dotyczących poufności, pozostałych uczestników tego samego działania i udziela im wystarczających informacji o nowym właścicielu nowej wiedzy, tak aby mogli oni korzystać ze swoich praw dostępu zgodnie z umową o dotację.

Pozostali uczestnicy mogą jednak w formie umowy pisemnej zrezygnować ze swojego prawa do uprzedniego, indywidualnego powiadomienia w przypadku przeniesienia prawa własności z jednego uczestnika na określoną osobę trzecią.

4. Po dokonaniu powiadomienia zgodnie z ust. 3 akapit pierwszy każdy z pozostałych uczestników może wnieść sprzeciw wobec przeniesienia prawa własności, które wpłynęłoby niekorzystnie na jego prawa dostępu.

W przypadku gdy którykolwiek z pozostałych uczestników wykaże, że jego prawa zostałyby naruszone, planowane przeniesienie prawa własności może nastąpić dopiero po osiągnięciu porozumienia między zainteresowanymi uczestnikami.

5. W odpowiednich przypadkach umowa o dotację może stanowić, że Komisję należy z wyprzedzeniem powiadomić o każdym planowanym przeniesieniu prawa własności lub planowanym przyznaniu licencji osobie trzeciej, która ma siedzibę w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem ramowym.

*Artykuł 42***Utrzymanie europejskiej konkurencyjności, zagwarantowanie interesów obronnych państw członkowskich oraz przestrzeganie zasad etycznych**

Komisja może wnieść sprzeciw wobec przeniesienia prawa własności do nowej wiedzy na osoby trzecie mające siedzibę w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem ramowym lub wobec przyznania licencji do nowej wiedzy takiej osobie trzeciej, jeśli uzna, że nie służy to wzmocnieniu konkurencyjności gospodarki europejskiej, narusza interesy obronne państw członkowskich w rozumieniu art. 24 Traktatu lub jest sprzeczne z zasadami etycznymi.

W takich przypadkach nie może nastąpić przeniesienie prawa własności ani przyznanie licencji, chyba że Komisja uzna, iż zostałyby podjęte odpowiednie środki ochronne.

*Podsekcja 2***Ochrona, publikacja, upowszechnianie i wykorzystanie***Artykuł 43***Ochrona nowej wiedzy**

W przypadku gdy nowa wiedza może mieć zastosowanie przemysłowe lub handlowe, właściciel takiej wiedzy zapewnia jej odpowiednią i skuteczną ochronę przy należyтым uwzględnieniu swoich uzasadnionych interesów, jak również uzasadnionych interesów, zwłaszcza handlowych, pozostałych uczestników przedmiotowego działania pośredniego.

Jeżeli uczestnik, który nie jest właścicielem nowej wiedzy, powołuje się na swój uzasadniony interes, udowadnia w każdym przypadku, że jego nieuwzględnienie wyrządziłoby mu nieproporcjonalnie dużą szkodę.

W przypadku gdy nowa wiedza może mieć zastosowanie przemysłowe lub handlowe, a jej właściciel nie chroni jej oraz nie przenosi praw własności – wraz z wynikającymi z nich zobowiązaniami – na innego uczestnika, podmiot stowarzyszony mający siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym lub na jakąkolwiek inną osobę trzecią mającą siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, zgodnie z art. 41, nie można podjąć żadnych działań w zakresie upowszechniania przed powiadomieniem o tym Komisji.

W takim przypadku Komisja może, za zgodą danego uczestnika, przejąć własność tej nowej wiedzy i podjąć działania mające na celu jej odpowiednią i skuteczną ochronę. Dany uczestnik może nie wyrazić zgody, jedynie jeżeli potrafi udowodnić, że wyrządziłoby to nieproporcjonalnie dużą szkodę jego uzasadnionym interesom.

Artykuł 44

Oświadczenie związane z finansowym wsparciem Wspólnoty

Wszelkie publikacje, wnioski patentowe złożone przez któregośkolwiek uczestnika lub w jego imieniu oraz wszelkie inne formy upowszechniania nowej wiedzy zawierają oświadczenie, które może obejmować środki wizualne wskazujące na fakt, że wiedza ta powstała przy pomocy finansowego wsparcia Wspólnoty.

Treść tego oświadczenia zostaje określona w umowie o dotację.

Artykuł 45

Wykorzystanie i upowszechnianie

1. Uczestnicy wykorzystują nową wiedzę, której są właścicielami, lub też zapewniają jej wykorzystanie.

2. Każdy uczestnik zapewnia możliwie szybkie upowszechnienie nowej wiedzy, której jest właścicielem. W przypadku gdy tego nie robi, Komisja może zgodnie z art. 12 Traktatu sama upowszechnić nową wiedzę.

Umowa o dotację może wyznaczać limity czasowe w tym względzie.

3. Działania w zakresie upowszechniania są zgodne z ochroną praw własności intelektualnej, zobowiązaniami wynikającymi z poufności, uzasadnionymi interesami właściciela nowej wiedzy oraz interesami obronnymi państw członkowskich w rozumieniu art. 24 Traktatu.

4. Uczestnicy powiadamiają z wyprzedzeniem pozostałych zainteresowanych uczestników o wszelkich działaniach podjętych w zakresie upowszechniania.

Po dokonaniu takiego powiadomienia każdy z uczestników może wnieść sprzeciw, jeżeli uważa, że jego uzasadnionym interesom w odniesieniu do nowej lub istniejącej wiedzy zostałaby wyrządzona nieproporcjonalnie duża szkoda. W takich przypadkach działanie w zakresie upowszechniania nie może zostać przeprowadzone, o ile nie zostaną podjęte odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia tych uzasadnionych interesów.

SEKCJA 2

Prawa dostępu do istniejącej i nowej wiedzy

Artykuł 46

Istniejąca wiedza

Uczestnicy mogą w pisemnej umowie określić istniejącą wiedzę wymaganą na potrzeby danego działania pośredniego oraz, tam gdzie jest to stosowne, mogą wykluczyć określoną istniejącą wiedzę.

Artykuł 47

Zasady ogólne

1. Wszystkie wnioski o przyznanie praw dostępu są składane w formie pisemnej.

2. O ile właściciel istniejącej lub nowej wiedzy nie postanowi inaczej, prawa dostępu nie obejmują prawa do udzielania sublicencji.

3. Udzielenie wyłącznych licencji na nową lub istniejącą wiedzę jest możliwe pod warunkiem, że wszyscy pozostali uczestnicy pisemnie potwierdzają rezygnację ze swoich praw dostępu do tej wiedzy.

4. Bez uszczerbku dla ust. 3 każda umowa przewidująca prawa dostępu do nowej lub istniejącej wiedzy dla uczestników lub osób trzecich zapewnia, aby potencjalne prawa dostępu pozostałych uczestników pozostawały nienaruszone.

5. Bez uszczerbku dla art. 48 i 49 oraz bez uszczerbku dla umowy o dotację uczestnicy tego samego działania powiadamiają się nawzajem niezwłocznie o wszelkich ograniczeniach w przyznawaniu praw dostępu do istniejącej wiedzy, a także o wszelkich innych ograniczeniach, które mogłyby znacznie wpłynąć na przyznawanie praw dostępu.

6. Przerwanie uczestnictwa w działaniu pośrednim nie wpływa w żaden sposób na zobowiązanie uczestnika do przyznania praw dostępu pozostałym uczestnikom tego samego działania na warunkach określonych w umowie o dotację.

Artykuł 48

Prawa dostępu w celu realizacji działań pośrednich

1. Prawa dostępu do nowej wiedzy są przyznawane pozostałym uczestnikom tego samego działania pośredniego, jeśli jest to konieczne dla umożliwienia tym uczestnikom przeprowadzenia własnych prac w ramach tego działania pośredniego.

Prawa dostępu przyznawane są nieodpłatnie.

2. Prawa dostępu do istniejącej wiedzy są przyznawane pozostałym uczestnikom tego samego działania pośredniego, jeśli jest to konieczne dla umożliwienia tym uczestnikom przeprowadzenia własnych prac w ramach tego działania pośredniego i jeśli dany uczestnik jest uprawniony do ich przyznania.

Tego rodzaju prawa dostępu przyznawane są nieodpłatnie, chyba że przed przystąpieniem do umowy o dotację wszyscy uczestnicy ustalili inaczej.

Artykuł 49

Prawa dostępu w celu wykorzystania

1. Uczestnicy tego samego działania pośredniego korzystają z praw dostępu do nowej wiedzy, jeśli wiedza ta jest potrzebna do wykorzystania ich własnej nowej wiedzy.

W zależności od uzgodnień takie prawa dostępu przyznawane są na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach lub nieodpłatnie.

2. Uczestnicy tego samego działania pośredniego korzystają z praw dostępu do istniejącej wiedzy, jeśli wiedza ta jest potrzebna do wykorzystania ich własnej nowej wiedzy i jeśli dany uczestnik jest uprawniony do ich przyznania.

W zależności od uzgodnień takie prawa dostępu przyznawane są na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach lub nieodpłatnie.

3. Podmiotowi powiązanemu z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym przysługuje również prawo dostępu do nowej lub istniejącej wiedzy, o którym mowa w ust. 1 i 2, na takich samych warunkach co uczestnikowi, z którym jest on powiązany, chyba że umowa o dotację lub umowa konsorcyjna stanowią inaczej.

4. Wniosek o prawa dostępu zgodnie z ust. 1, 2 i 3 może zostać złożony w okresie jednego roku od następujących wydarzeń:

- a) zakończenia działania pośredniego;
- b) przerwania uczestnictwa w działaniu przez właściciela istniejącej lub nowej wiedzy.

Zainteresowani uczestnicy mogą jednak uzgodnić inny okres.

ROZDZIAŁ IV

SZCZEGÓŁOWE ZASADY UCZESTNICTWA W DZIAŁANIACH W RAMACH OBSZARU TEMATYCZNEGO „BADANIA NAD ENERGIĄ TERMOJĄDROWĄ”

Artykuł 50

Zakres stosowania

Zasady określone w niniejszym rozdziale stosuje się do przewidzianych w programie szczegółowym działań w ramach obszaru tematycznego „Badania nad energią termojądrową”. W przypadku niezgodności między przepisami niniejszego rozdziału a przepisami rozdziałów II i III zastosowanie mają przepisy niniejszego rozdziału.

Artykuł 51

Prowadzenie badań nad energią termojądrową

Działania w ramach obszaru tematycznego „Badania nad energią termojądrową” mogą być realizowane na podstawie procedur oraz zasad upowszechniania i wykorzystania określonych w następujących uregulowaniach ramowych:

- a) umowach stowarzyszeniowych zawartych między Wspólnotą a państwami członkowskimi lub stowarzyszonymi państwami trzecimi lub podmiotami prawnymi w państwach członkowskich lub w stowarzyszonych państwach trzecich;

- b) Europejskiej umowie na rzecz rozwoju syntezy jądrowej zawartej przez Wspólnotę i organizacje w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych, lub organizacje reprezentujące państwa członkowskie i państwa stowarzyszone;
- c) Europejskim Wspólnym Przedsięwzięciem na rzecz Realizacji Projektu ITER (międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego), na podstawie przepisów tytułu II rozdział 5 Traktatu;
- d) umowach międzynarodowych dotyczących współpracy z państwami trzecimi lub podmiotami prawnymi, które mogą zostać utworzone na mocy takiej umowy, w szczególności w porozumieniu ITER oraz umowach w sprawie szerszego podejścia;
- e) każdej innej umowie wielostronnej zawartej między Wspólnotą a organizacjami stowarzyszonymi, w szczególności w porozumieniu w sprawie mobilności pracowników;
- f) działaniach z podziałem kosztów, mających na celu wspieranie badań nad energią termojądrową oraz udział w tych badaniach, prowadzonych wspólnie z organami państw członkowskich lub państw stowarzyszonych z programem ramowym, z którymi nie została zawarta umowa stowarzyszeniowa.

Artykuł 52

Wkład finansowy Wspólnoty

1. Umowy stowarzyszeniowe, o których mowa w art. 51 lit. a), oraz działania z podziałem kosztów, o których mowa w art. 51 lit. f), zawierają postanowienia dotyczące wkładu finansowego Wspólnoty w działania nimi objęte.

Roczna stawka wkładu finansowego Wspólnoty określona w umowach stowarzyszeniowych nie przekracza 20 % wydatków stowarzyszeń na działalność określoną w przygotowanych przez nie rocznych programach prac przez cały okres trwania siódmego programu ramowego Wspólnoty oraz niniejszego programu ramowego.

2. Po zasięgnięciu opinii komitetu konsultacyjnego ds. programu na rzecz syntezy jądrowej, o którym mowa w art. 7 decyzji 2012/94/Euratom, Komisja może zapewnić finansowanie na następujące cele:

- a) na podstawie umów stowarzyszeniowych i w wysokości nieprzekraczającej 40 %: wydatki projektów szczegółowych realizowanych w ramach współpracy między jednostkami stowarzyszonymi, w przypadku których komitet konsultacyjny zalecił priorytetowe wsparcie i które zostały zatwierdzone przez Komisję; wsparcie priorytetowe koncentruje się na działaniach istotnych z punktu widzenia projektu ITER/ DEMO, z wyjątkiem projektów, które otrzymały już status priorytetowy podczas wcześniejszych programów ramowych;
- b) działania prowadzone w ramach Europejskiej umowy na rzecz rozwoju syntezy jądrowej, w tym zamówienia publiczne, lub w ramach wspólnego przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 51 lit. c);
- c) działania przeprowadzane w ramach porozumienia w sprawie mobilności pracowników.

3. W przypadku projektów i działań otrzymujących wsparcie finansowe na podstawie ust. 2 lit. a) lub b) wszystkie podmioty prawne wymienione w art. 51 lit. a) i b) mają prawo udziału w eksperymentach przeprowadzanych przy użyciu danego sprzętu.

4. Wkład finansowy Wspólnoty w działania przeprowadzane w ramach umowy o współpracy międzynarodowej, o której mowa w art. 51 lit. d), jest określany zgodnie z warunkami tej umowy lub przez podmiot prawny ustanowiony tą umową.

Wspólnota może zarządzać swoim udziałem i swoim wkładem finansowym w taką umowę przy pomocy odpowiedniego podmiotu prawnego.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 53

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2012 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2011 r.

W imieniu Rady
M. KOROLEC
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

FUNDUSZ GWARANCYJNY DLA UCZESTNIKÓW

1. Fundusz jest zarządzany przez Wspólnotę reprezentowaną przez Komisję, występującą w imieniu uczestników jako podmiot wykonawczy na warunkach, które zostaną określone we wzorze umowy o dotację.

Komisja powierza zarządzanie finansowe funduszem Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu lub, zgodnie z art. 13 lit. b), odpowiedniej instytucji finansowej (zwanej dalej „bankiem depozytariuszem”). Bank depozytariusz zarządza funduszem zgodnie z wytycznymi Komisji.

2. Komisja może wydzielić z prefinansowania, które wypłaci na rzecz konsorcjum, wkład uczestników do funduszu i wpłacić go do funduszu w ich imieniu.
3. Jeżeli Wspólnocie należą się jakieś kwoty ze strony uczestnika, bez uszczerbku dla kar, które mogą zostać nałożone na niesolidnego uczestnika zgodnie z rozporządzeniem finansowym, Komisja może:
 - a) zlecić bankowi depozytariuszowi przekazanie koordynatorowi działania pośredniego należnej kwoty bezpośrednio z funduszu, jeśli działanie jest nadal realizowane, a pozostali uczestnicy wyrażają zgodę na jego realizację w zakresie jego celów, zgodnie z art. 17 ust. 4. Kwoty przeniesione z funduszu będą uważane za wkład finansowy Wspólnoty; lub
 - b) skutecznie odzyskać wspomnianą kwotę z funduszu, jeśli działanie pośrednie zostało przerwane lub już ukończone.

Komisja wystawi na rzecz funduszu nakaz odzyskania środków od takiego uczestnika. Komisja może w tym celu podjąć decyzję o odzyskaniu środków zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

4. Kwoty odzyskane z funduszu w trakcie programu ramowego (2012–2013) będą stanowiły dochody przeznaczone na jego cel w rozumieniu art. 18 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

Po zakończeniu realizacji wszystkich dotacji przyznanych na podstawie programu ramowego (2012–2013) wszelkie pozostające kwoty należne z funduszu zostaną odzyskane przez Komisję i ujęte w budżecie Unii z zastrzeżeniem decyzji w sprawie kolejnego programu ramowego.
